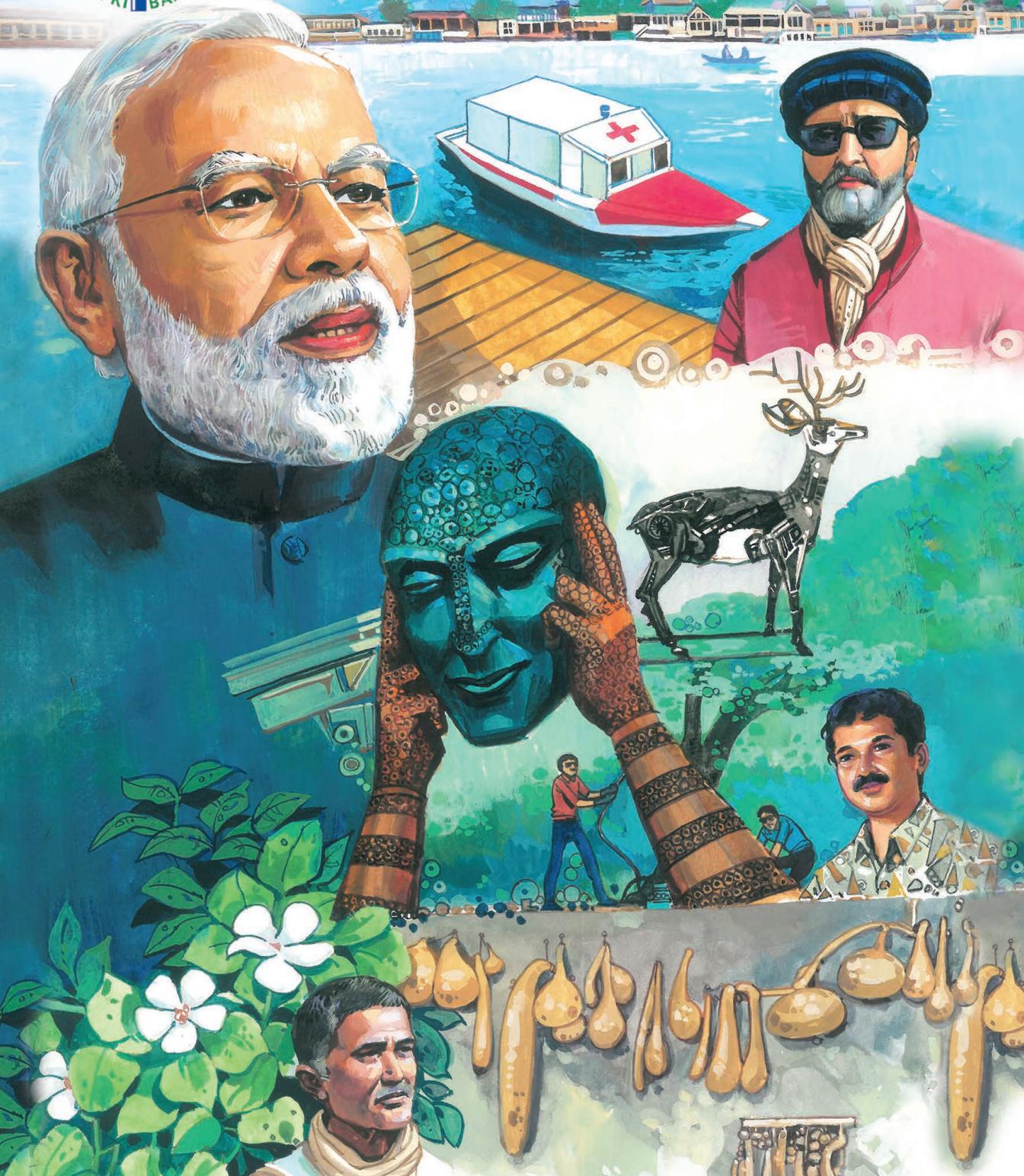

मन की बात

खण्ड-3

MANN KI BAAT

VOL.3

Script Writers

Sarda Mohan and Shashi Mukherjee

Illustrations and Cover Art

Dilip Kadam

Assistant Artist

Ravindra Mokate

Production

Amar Chitra Katha

Layout Artist

Tarangini Mukherjee

Published by

Amar Chitra Katha Pvt. Ltd

Assamese

ISBN - 978-81-19242-94-8

Amar Chitra Katha Pvt. Ltd, June 2023

© Ministry of Culture, Govt of India, June 2023

All rights reserved. This book is sold subject to the condition that the publication may not be reproduced, stored in a retrieval system (including but not limited to computers, disks, external drives, electronic or digital devices, e-readers, websites), or transmitted in any form or by any means (including but not limited to cyclostyling, photocopying, docutech or other reprographic reproductions, mechanical, recording, electronic, digital versions) without the prior written permission of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

You can now get ACK stories as part of your classroom with **ACK Learn**,
a unique learning platform that brings these stories to your school with a range of workshops.
Find out more at www.acklearn.com or write to us at acklearn@ack-media.com.

আ

মাৰ দেশ প্ৰাচীন জ্ঞান আৰু প্ৰজ্ঞাবে পৰিপূৰ্ণ, কিন্তু আধুনিকতাৰ দিশে দৌৰাৰ
ফলত তাৰে বহুখিনি পাহৰণি গৰ্ভত হৈৰাই গৈছে। আগবঢ়াটো ভাল যদিও পিছলৈ
ঘূৰি চাই আমাৰ পূৰ্বপুৰুষসকলে আমাৰ বাবে হৈ যোৱা বিভিন্ন পৰম্পৰাসমূহৰ
শলাগ লোৱাটোও সমানেই গুৰুপূৰ্ণ।

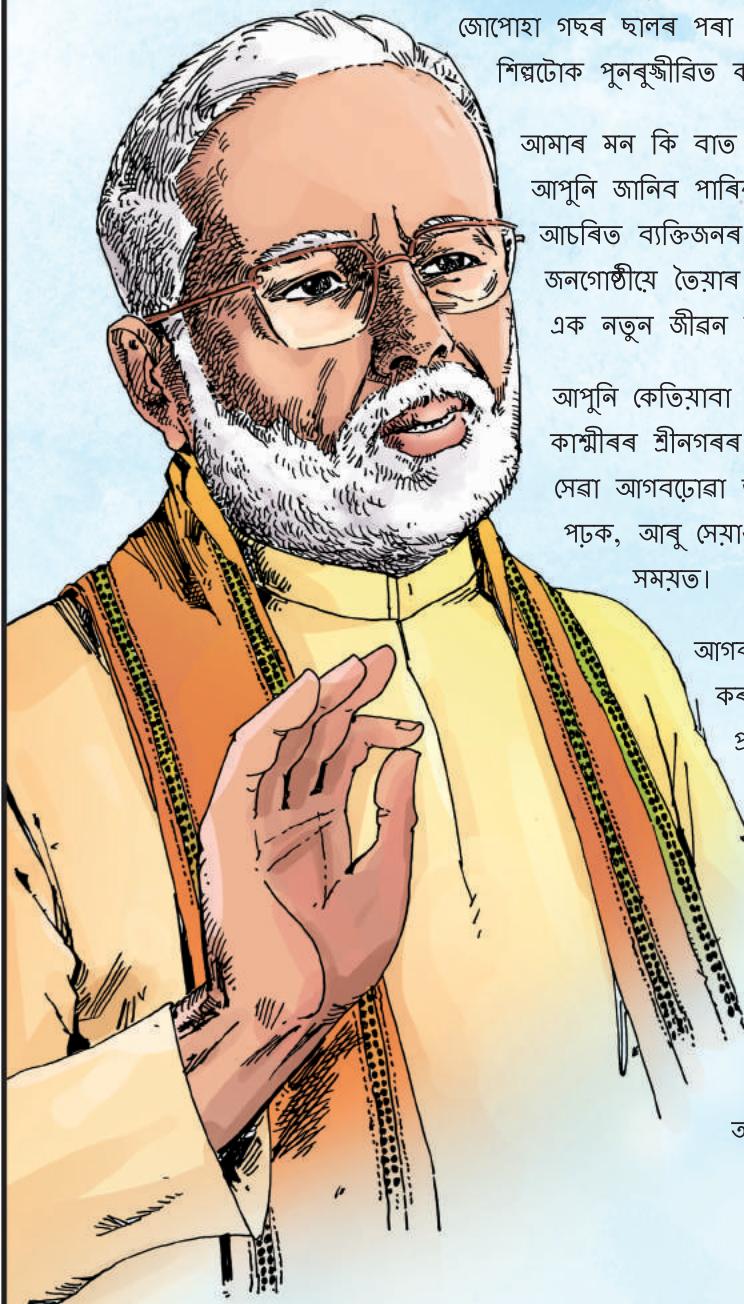
এনে চিন্তায়েই মালিং গম্বুজ গচ্ছৰ পৰিৱৰ্তে শুগু শ্ৰেং নামৰ
জোপোহা গচ্ছৰ ছালৰ পৰা কাগজ নিৰ্মাণৰ 1000 বছৰীয়া
শিল্পটোক পুনৰুজ্জীৱিত কৰিবলৈ অনুপ্রাণিত কৰিছিল।

আমাৰ মন কি বাত কমিক ছিৰিজৰ তৃতীয় খণ্ডত
আপুনি জানিব পাৰিব অৱুগাচল প্ৰদেশৰ এই
আচৰিত ব্যক্তিজনৰ বিষয়ে, যি তেওঁৰ মনপা
জনগোষ্ঠীয়ে তৈয়াৰ কৰা পৰিবেশ-অনুকূল কাগজক
এক নতুন জীৱন দান কৰিছে।

আপুনি কেতিয়াবা জল এন্ডুলেন্সৰ কথা শুনিছেন?
কাশীৰৰ শ্ৰীনগৰৰ ধূনীয়া দাল হৃদত জল এন্ডুলেন্স
মেৰা আগবঢ়োৱা তাৰিক আহমেদ পাটলুৰ কাহিনী
পঢ়ক, আৰু মেয়াও, কভিড-19 লকডাউনৰ
সময়ত।

আগবঢ়ি আহি এটা ব্যক্তিকৰ্মী কাম
কৰাটো সহজ নহয়। ইয়াৰ বাবে
প্ৰযোজন সাহস, দৃঢ়তা আৰু
ভীতিহীনতা। কিন্তু আপুনি
ব্যক্তিকৰ্মী চিন্তাবে কোনো কাম
এবাৰ কৰিব পাৰিলৈ -
কৰিব থোজা কামটোত
হাত দি চৰম সন্তুষ্টি লাভ
কৰিব।

আপোনালোকৰ প্ৰতি সদায়
আছে মোৰ স্নেহ আৰু আশীৰ্বাদ।

সূচীপত্র

1	মালিং গন্ধু	3
2	উর্বগেইন ফুলচ'গ	6
3	শ্রীনিরাম পদকণ্ঠলা	9
4	ভাগ্যশ্রী চাহু	12
5	ৰাম লটন কুশুরাহা	14
6	তাৰিক আহমেদ পাটলু	17
7	সঞ্জয় কচ্ছপ	19
8	হৰিশচন্দ্ৰ সিং	22
9	সচিদানন্দ ভাৰতী	24
10	চিকাৰী টিচো	27
11	পি এম মুৰুগেসন	30

मालिं गञ्ज

स्कूल शिल्पकर्म श्रेणी के समय आहिल आबू छात्र-छात्रीसकले पेपियार-मेचेर पुतला बनावले शिकिछिल।

नायार छावे तेँलोकक निराश करा नाहिल।

प्राय 1000 वर्षावर पूर्वे मनपा जनजातिर
महिलासकले शुगु शें नामर जोपोहा गच्छ
वाकलिर परा कागज तैयार करिछिल।

मनपासकले भारत, तिक्कत आबू चीनर सीमान्तर काष्ठवीया अफलत
वास करिछिल, यि ठिइ वर्तमान अरुणाचल प्रदेश नामेरे जनजात।

This is an artist's representation of the map and does not claim to be accurate.

...किंतु मन शूगु प्रस्तुत कराव कला निःशेष है योरा नाहिल। केरल केटोमान परियाले शिक्का धरि इयाक प्रस्तुत करि आहिल। अरशे, शेहतीयाके -

मन शूगु आमार
प्रतिहर अंश, किंतु आमि
इयार संवर्क्षण वारस्ता
नकरिले अति मोळकाले एই
कौशल हेरुवाई पेलाम।

मन शूगु तैयार कराव कलाटो एक दीघलीया आरु कष्टकर प्रक्रिया।

1. एप्पिलर मध्ये डिचेस्वे वार भित्रवत घेतिया गच्छोपात नृत्न पात वा फुल नाथाके, तेतिया वाकलि संग्रह करा हय।

2. भित्रवर कोमल अंश अंतराई वाकलिममूळ भालदरे धुई शुकुराई लोरा हय।

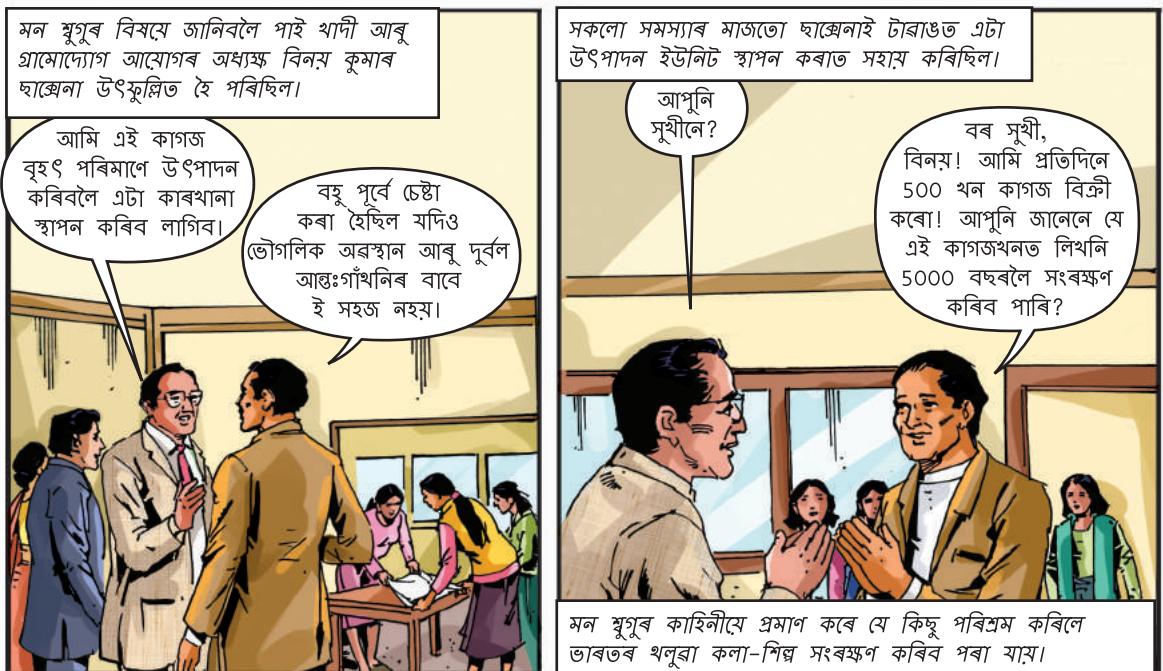
3. तारपिछत सेहिविलाक छाइर पाणीत* डुवाई सरू सरूके काटि उतलोरा हय।

4. अरशेसमूह मो तैयार करि तार परा कागज तैयार करा हय।

* पाणीर सैते कार्तव छाइर मिश्रण

उर्बगेइन फुलच'ग

सर्वोदय विद्यालयम् वागिचार श्रेणी आहिल आबू नायार छारे छात्र-छात्रीसकलक गह-गहनिर माजव प्रवा अपत्तग कनेके आँतवार लागे शिकाइ आहिल।

*लाडाखव भोति भाषात मा
^इलो-डिकेटान वर्डोव गुलच

ଉରଗେଇନ ଫୁଲଚ'ଙ୍ଗ

ବୁଦ୍ଧିକୁ ପାର ହେଲା ଗଲା । 2010 ଚନ୍ତ ଉରଗେଇନ କାମୀରେ ଶ୍ରୀନଗରତ ଉଦ୍ୟାନ ଶସ୍ୟ ବିଭାଗର ସହଯୋଗତ ଶାନ୍ତି କୃଷି ବିଭାଗେ ଆୟୋଜନ କରା 10 ଦିନୀଆ ଏକ୍ସପ୍‌ଜାର ଟ୍ରୌବର୍ଟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରେ ।

ଏହି ବ୍ୟାଙ୍ଗରେ ମୋକ ଖେତି କବାର ଇମାନବୋର ନ୍ତଳନ ପଞ୍ଚତି ଶିକାଇଛେ । ଚାଓକଚୋନ ତେଁଲାକେ କେନେକେ ମେଉଜଗ୍ର ବ୍ୟାରହାର କରି ଶଶ୍ୟର ଖେତି କରିଛେ* ।

ଉରଗେଇନ ଘରଲୈ ଉଭେତି ଆହିଲ -

ମହି ନିଶ୍ଚିତ କରିମ ଯେ ଇଯାତ ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର ଶଶ୍ୟର ଖେତି ହ୍ୟ - ଫୁଲକବି, କୁହନୋରା, ଗୋମଧାନ, ଚକ, ନହରୁ...

କିଞ୍ଚି ଭାଇ, ଏହି ଠାଇ ସମ୍ମ୍ବରପୂର୍ବ ପରା 14000 ଫୁଟ ଓପରତ । ଇଯାତ ଆନକି ମାନୁହର ବାବେ ଜୀଯାଇ ଥକାଟୋଇ କଠିନ ।

ଉରଗେଇନର କନିଷ୍ଠ ଭାତ୍ ଟ୍ରେନିଜିନ ଦର୍ତ୍ତେ ଏଜନ ତଥ୍ୟତ୍ରି ନିର୍ମାତା ହେ ପରିଚିଲ । ତେଁବେଳେ ତଥ୍ୟତ୍ରିର ଓପରତ ଏଥିଲ ତଥ୍ୟତ୍ରିର ଶୁଟିଂ କରି ଆହିଲ ।

ଇଯାର ପିଛତେ ଉରଗେଇନ ଲେହତ ଅରାହିତ କୃଷି ବିଭାଗ କେନ୍ଦ୍ର (କେନ୍ଦ୍ରିକେ) ଲୈ ଯାଯା ।

ମହି କେଇକିଲୋଗମମାନ କେଂଚୁ କିନିବ ବିଚାରୋ ଯାତେ ପଶ୍ଚଧନ ଆବୁ ଖେତିର ସକଳେ ଆରଜଳା ପୁନର ବ୍ୟରହାର କରି କେଂଚୁମାର୍ବ ଉତ୍ସାଦନ କରିବ ପାବୋ ।

ଆମି ମେଯା ମୋଗାନ ଧରିବଲେ ପାଇ ଅତି ସୁଧୀ ।

ଆବୁ ତାବପିହତ, ତେଁବେଳେ ନିଜର ଅସଂକ୍ରମ ପରିକଲ୍ପନାର ବୃପ୍ତ୍ୟାନ ଆବଶ୍ୟକ କରିଲେ ।

ତୋମାର ପରୀକ୍ଷାର ବାବେ ଆଜିର ଦିନଟୋ ଠାଓା, ନହନେ ?

ହ୍ୟ, ଆଜି ତାପମାତ୍ରା -30 ଡିଗ୍ରୀଲେ ହ୍ରାସ ପାଇଛେ ।

ଧ୍ୟେ ଧ୍ୟା ଆବୁ ଚାଇ ଯୋରା !

ମେନକାଲେଇ -

ଅବିଶ୍ୱାସୀ ।
ତୁମି ବ୍ରକଳି,
ଫୁଲକବି,
ବନ୍ଧାକବି ଆବୁ
ପିଂଯାଜର ଖେତି
କରିଛା !

ଆବୁ ଲଗତେ
ଚାରିଟା ଭିନ୍ନ
ଜାତର ମୂଳ !

ମେଉଜଗ୍ର,
ମାଲଟିଂ* * ଆବୁ
କେଂଚୁମାରେ ସଠିକ
ପରିବର୍ଶର ମୃଷ୍ଟି
କରିଛେ । ଏଟା ଶଶ୍ୟର
ଆରଜଳାଇ ଆନଟୋ
ଶଶ୍ୟର ବାବେ ମାର
ହିଟାପେ କାମ
କରିଛେ ।

*କାଂଚ ବା ପ୍ଲାଷ୍ଟିକେବେ ନିର୍ମିତ ଏକ ଘର ଯି ଜଳବାୟୁ-ନିୟମିତ ପରିବେଶର ମୃଷ୍ଟି କରେ
^ଏକ ତୈରିକ ସାବ

* *ଗରମ, ଠାଓା ବା ଶୁକ୍ଳତାର ପରା ମୁରଙ୍ଗା ଦିବଲେ ମାଟିକ
ଥିବା ଆବୁ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ତିଦ୍ୟାତ ମାମଗୀରେ ଢାକି ବ୍ୟଥା

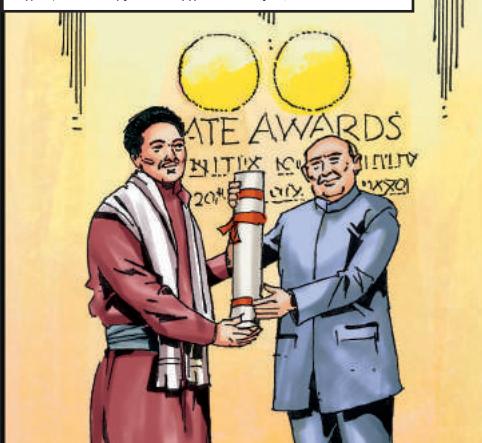
উরগেইলৰ সকলভাৱ থবৰ দুৰ-দুৰগিলৈ বিয়পি পৰিল।

আপুনি 14000
ফুট উচ্চতাত তৰমূজৰ
খেতি কৰিছে! এয়া
অবিশ্বাস্য!

হা হা!
আপোনাৰ
চকুৰ আগতে
আছে।

চৰকাৰে তেওঁৰ কৰ্তৃৰ পৰিশ্ৰমৰ শলাগ লৈ
ৰাজ্যিক বটাবে সন্মানিত কৰে।

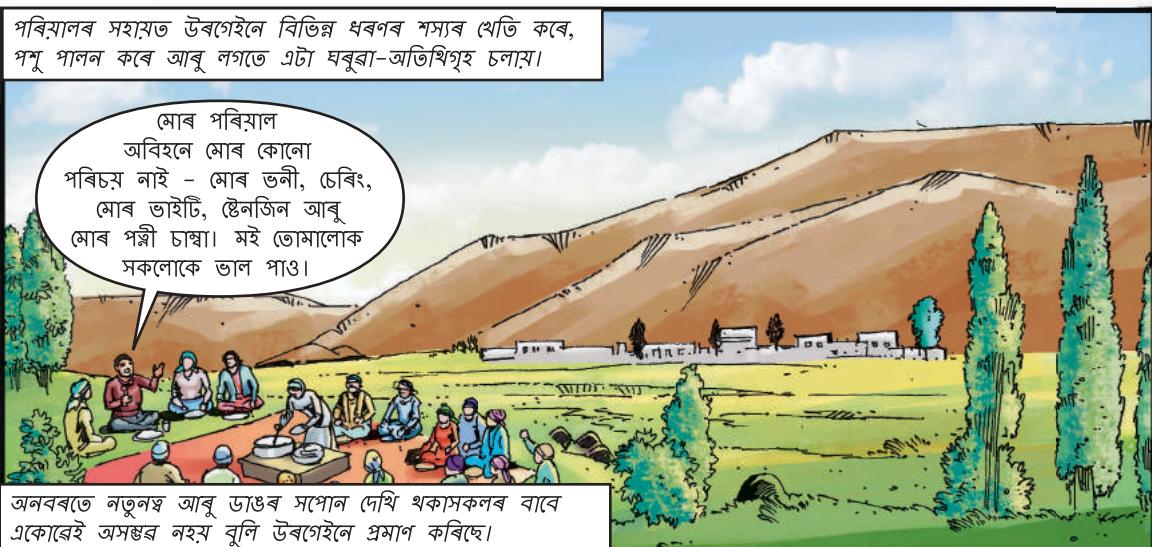
বিবিচি আৰু চেনেল জিআ'গ্রাফিক আদিৰ দৰে
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সংস্থায়ো এই কামৰ শলাগ লৈছিল।

2016 চনত তেওঁ ভাতৃ ষ্টেনজিনৰ তথ্যচিত্ৰ 'দ্য
ফ্ৰেকেচ' অৱ দ্য 'ফ্ৰিয়াৰছ'ত ভাগ লয়।

এই তথ্যচিত্ৰখনে 17 টা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বটা লাভ কৰে।

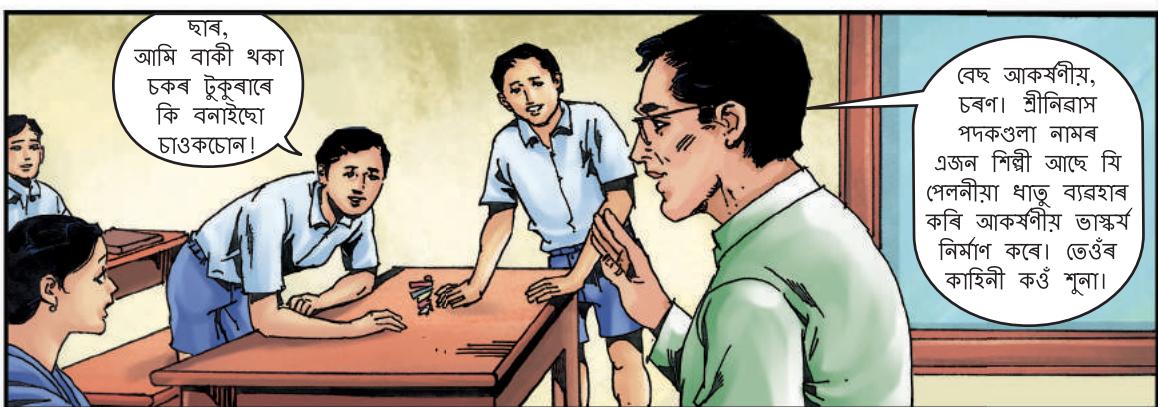
পৰিয়ালৰ সহায়ত উৰগেইলে বিভিন্ন ধৰণৰ শশ্যৰ খেতি কৰে,
পশু পালন কৰে আৰু লগতে এটা ঘৰুৱা-অতিথিগ্ৰহ চলায়।

মোৰ পৰিয়াল
অবিহনে মোৰ কোনো
পৰিয় নাই - মোৰ ভৰী, চৰিং,
মোৰ ভাইটি, ষ্টেনজিন আৰু
মোৰ পল্লী চাষ্টা। মই তোমালোক
সকলোকে ভাল পাও।

অনবৰতে নতুনত আৰু ডাঙৰ সপোন দেখি থকাসকলৰ বাবে
একোৱেই অস্তৰ নহয় বুলি উৰগেইলে প্ৰমাণ কৰিছে।

श्रीनिरास पदकण्ठला

श्रीनिरासे पेलनीया धातु, कार्ड आब शिल ब्यरहाब करि भास्कर्य निर्माण करिबलै आवष्ट करेब।

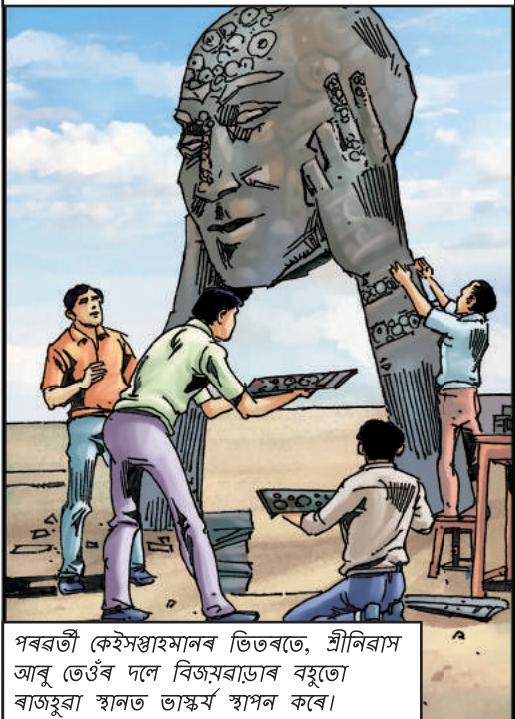
तावपिछत श्रीनिरासे बेनाबस हिन्दु विश्वविद्यालयब पबा चाबुकला बिषयत लातकोडे डिग्री लाभ करेब। सोनकालेहे -

श्रीनिरासे समग्र देशते भास्कर्य शिविर आबु प्रदर्शनीत अंशग्रहण करिबलै आवष्ट करेब।

ଶ୍ରୀନିବାସ 15 ଜନ ଲୋକର ଏଟା ଦଲ ଗଠନ କରି କାମ କରିବିଲେ ଆବଶ୍ୟକ କରିଲେ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ କେଇସଂଗ୍ରହମାନର ଭିତରରେ, ଶ୍ରୀନିବାସ ଆବୁ ତେଉଁର ଦଲ ବିଜୟବାଡ଼ାର ବହୁତୋ ବାଜହୁରା ଶାନତ ଭାସ୍କର୍ ଶାପନ କରେ।

ବିଗତ କେଇସଂଗ୍ରହମାନତ, ଶ୍ରୀନିବାସେ ବିଭିନ୍ନ ପୌର ନିଗମର ମୈତେ କାମ କରିଛିଲ ଆବୁ ତେଉଁର କର୍ମଚାରୀ ଗୁଟୁର, ମାଦୁରାଇ, ଭିବୁନାଲିଭେଲି, କୁରୁଳ ଆବୁ ଆଲ ବହୁତୋ ଚହରର ବାଜହୁରା ଉଦ୍ୟାନର ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଛିଲା।

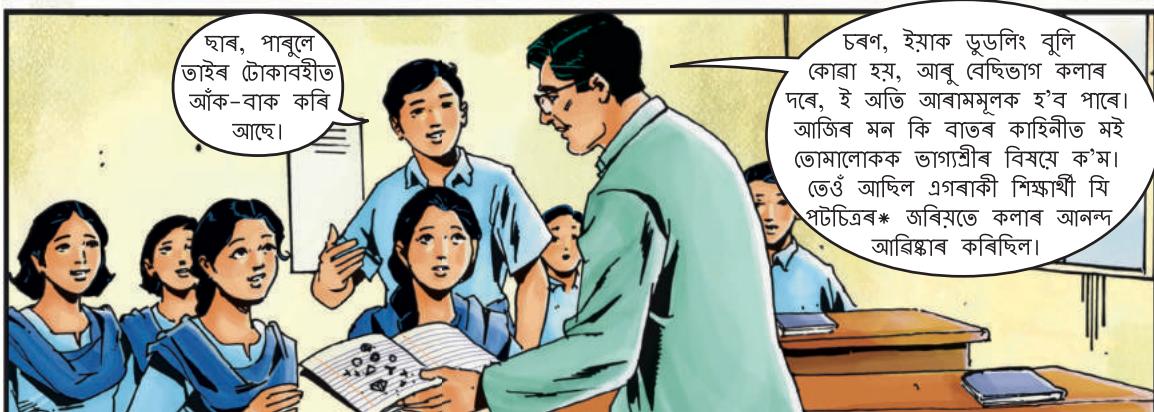
ତେଉଁ ଏତିଯା ଗୁଟୁରର ଆଚାର୍ ନାଗାର୍ଜୁନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଶାପତ ଆବୁ ପରିକଲ୍ପନା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଚାବୁକଳୀ ପିଭାଗର ମୂରବୀ ଆବୁ ସମୟ ଭାବରେ ଶିଖିବ ଆଯୋଜନ କରେ।

*ଅଞ୍ଚଳପ୍ରଦେଶର ଆଲ ଏଥନ ନଗର

ভাগ্যশ্রী চাহ

মেইটো আছিল দিনটোৰ শেষ শ্ৰেণী, আৰু শিক্ষার্থীসকলে নায়াৰ ছাৰৰ বাবে অপেক্ষা কৰি আছিল।

এনেদৰেই ভাগ্যশ্রীৰ স্ব-শিক্ষিত কলাৰ যাত্রা আৰম্ভ হৈছিল।

*প্ৰাকৃতিক ৰং ব্যৱহাৰ কৰি কাপোৰত কৰা ঝঁ’ল পেইণ্টিং

**উৰিয়াৰ পুৰী তিলাত প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ মাতৰকোতৰ

***পটচিত্ৰ শিল্পীসকলৰ এখন গাঁও

ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀ ଚାହୁ

କେଇମାହମାଲର ପିଛତ -

ତୁମି ସଂଚାକେୟେ
ମେଇବୋର ବିକ୍ରି କରାର କଥା
ଠିଯା କରା! ମେଇବିଲାକ
ସଂଚାଇ ଧୂନିଆ।

ତୁମି ମୋର
ବାବେ କେଳଭାତ ଏକ
ଚିତ୍ର ଅଂକନ କରିବ
ପାରିବାନେ? ମହି ଘରଲୈ
ଲୈ ଯାମା।

ନିଶ୍ଚୟ,
ମହି ତୋମର ବାବେ
ଏଥନ ଆଁକିମ, କିଞ୍ଚି
କେଳଭାତ?

ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀଯେ ତେଁବେଳେ ବଞ୍ଚିମାଳକ ଧେନକାନାଲର ଭାଙ୍ଗଣୀ ନଦୀର
ପାରଲେ ଲୈ ଗୈଛିଲା।

ମହି ଏହି
ଶିଲବୋରତ ବଂ କରିବ
ପାରୋ। ମେଇବୋର ବ୍ୟାକାର,
ମୃଣ ଆରୁ ସାଠିକ
ଆକାରର।

ମୁନ୍ଦର! ଇହ
କେଳଭାତକେଣେ
ଭାଲ ହଁବ
ପାରେ।

ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀଯେ ବଂ କରା ଶିଲବୋର ମୋନକାଲେଇ ଅତି ଜନପ୍ରିୟ ହେ ପରିଲା।

ବାହ, ଏହିବୋର
ଅତି ଆକର୍ଷଣୀୟ!
ତୁମି ଅଁକ୍ତା ବୁଲି ମୋର
ବିଶ୍ୱାସେଇ ନହ୍ୟ।

ଧନ୍ୟବାଦ!
ଏହି ଶିଲବୋରକ ଏକ
ନୃତ୍ୟ ବ୍ୟାପ ଦିଯାଟୋ
ମହି ବେଳେ ଉପଭୋଗ
କରିଛୋ।

ମହାମାରୀର ସମୟରେ, ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀଯେ ଥାଲୀ ବଟଳ, ଟିନ ଆରୁ
ବାଲ୍ମୀ ସଂଗ୍ରହ କରିବଲେ ଆବଶ୍ୟକ କରିଲେ। କିଛୁଡ଼ିଲର ପିଛତ -

ମା, ତୁମି ଏହି
ବଟଳ ଆରୁ ବାଲ୍ମୀବୋର
ଚିନି ପାଇଛାନେ?

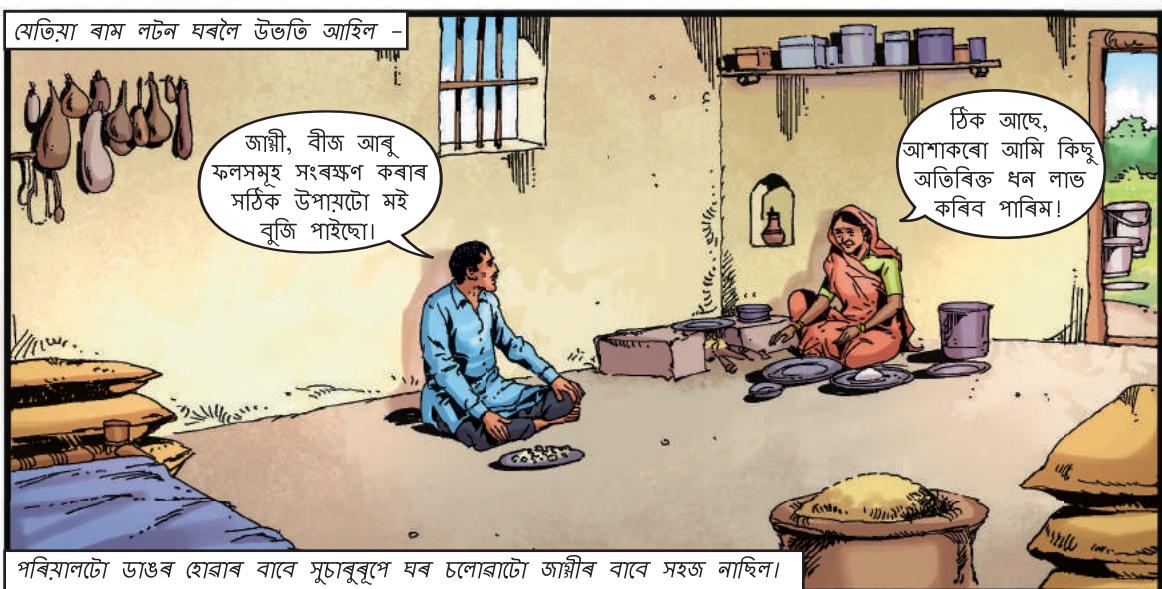
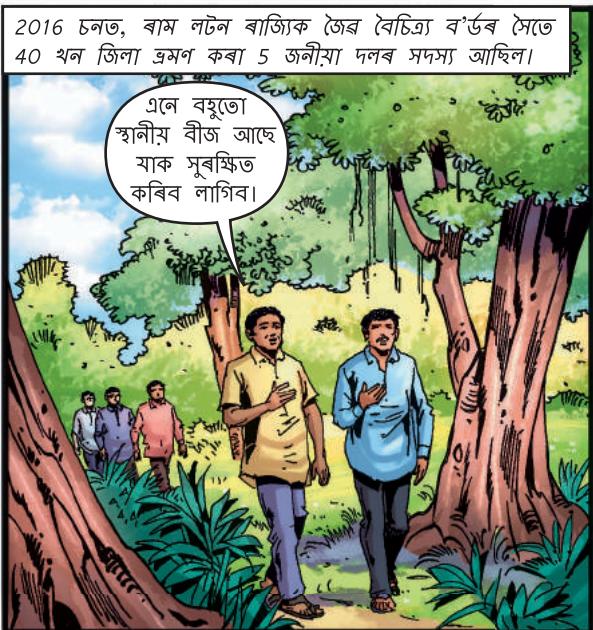
ମୁନ୍ଦର! ତୁମି
କେରଳ ଶିଲ୍ପୀମେଇ ନହ୍ୟ,
ଲଗତେ ପରିବରଶକୋ
ମହାଯ କରିବା।

ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀର ଦରେ, ହ୍ୟତୋ ଆମି ସକଳୋରେଇ କଳାର ଜାରିଯାତେ ଆମାର
ଜୀବନ ଆରୁ ଚାରିଓଫାଲର ପୃଥିବୀଖଳକ ରଙ୍ଗିଣ କରି ତୁମିବ ପାରୋ।

ବାମ ଲଟନ କୁଶୁରାହା

बलोमधि आरू उत्तिद संवर्कनर लक्ष्यारे वीज संग्रह करिबले वाम लट्टने वहु दूर पर्यंत त्रमण करिछिन। हिमालयर परा...

वाम लट्टने तेऽर्थ डेर एकब भाटि 250 प्रकारब ओषधि उत्तिद आरू खलुरा शक-पाचलिर खेति करिले

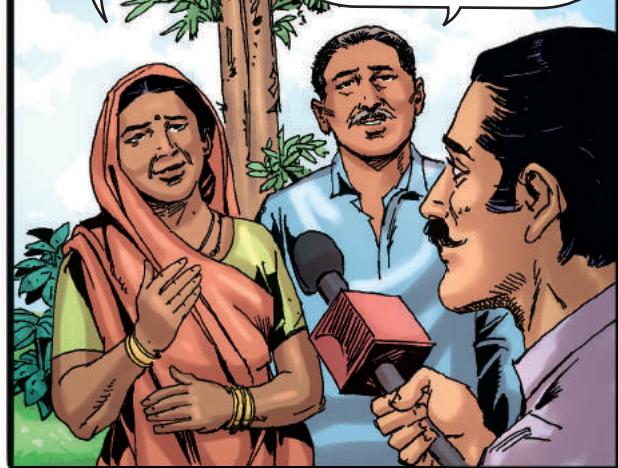
वाम लट्टनेर घरत एटो 'देवी' संग्रहालय आहे य'त विभिन्न प्रकारब लाओ-जातीय पाचलि आरू विरल वीज प्रदर्शन करा हय।

वाम लट्टनेर एই यात्रात जायाये सतर्क दृष्टि वार्थिहे आरू वाम लट्टने इयाक मानि लैছे।

तेऽ बृता हे आहिछ आरू काम अव्याहत वार्थिबले तेऽक्कं सहायर प्रयोगन।

यदि महि वेबा दिया आरू वच्चरजुबि पानी योगानर वाबे कुँवा खलात सहाय पाओ, तेणे अमूल्य वीजसमूहर संवर्कनर वाबे आरू अधिक करिब पाबो।

তাৰিক আহমেদ পাটলু

শ্রেয়াস,
চৰণ আৰু পাৰ্বুল
আজি অনুপস্থিত
কিয়?

আশাকৰো
তেওঁলোকৰ আকৌ
ক'ভিড হোৱা
নাই।

ময়ো সেয়াই আশা কৰো। চিকিৎসালয়ত
বিচোৱা অভ্যর্থৰ বাবে বহু লোকে কষ্ট পাইছিল।
গাওঁবোৰৰ পৰিস্থিতি অধিক বেয়া আছিল।

স'চা কথা, কিন্তু
যিসকলে বিভিন্ন ধৰণে
মানবক সহায় কৰিছিল
তেওঁলোকক আমি পাহাৰি যাৰ
লাগাগে, মেনে, কাশীৰৰ
তাৰিক আহমেদ
পাটলু।

কাশীৰৰ গ্ৰীনগৰৰ ধূনীয়া হৃদসমূহত হানজি বা ‘পানীবাসী’ নামৰ লোকৰ এটা গোটে বাস
কৰো। তেওঁলোকে নাওত বাস কৰাৰ উপৰিও কামো কৰে। পাৰলৈ যাবলৈ, তেওঁলোকে
শিকাৰা নামৰ সবু নাওবোৰত হিচহাইকিং বা ‘তাৰ’ নামৰ এটা প্ৰণালী ব্যৱহাৰ কৰো।

2020 চনত, যেতিয়া সময় বিশ্ব ক'ভিড-19
মহামারীত আক্ষণ্ট হৈছিল -

উহ! মই উশাহ
ল'ব পৰা নাই। মোক
হস্পিতালৈ লৈ
ব'লা।

মই তোমাক
লিং'ব নোৱাৰো।
ময়ো সংক্ৰমিত
হ'ম।

তাৰিক আহমেদ পাটলু দাল হুদৰ এটা হাউচবোটৰ
গৰাকী আছিল। তেওঁৰ ক'ভিড হৈছিল যদিও কোনোও
তেওঁক চিকিৎসালয়লৈ লৈ যাবলৈ সাজু নাছিল।

অৱশেষত, এজন বন্ধুৰে তেওঁক লৈ গ'ল। চিকিৎসালয়ত -

বহুতো লোকৰ
মৃত্যু হৈছে কাৰণ
তেওঁলোক যথাসময়ত
চিকিৎসালয়ত উপস্থিত
হ'ব পৰা নাই

মৌভাগ্যক্রমে, তাৰিক সুস্থ হৈ উঠিল, কিন্তু এইক্ষেত্ৰত
যে উচিত পদক্ষেপৰ প্ৰয়োজন সেয়া বুজি উঠিল।

तेंदुं दिल्लीस्थित एनडिआ' मत्य
वेथा ट्रॉटर्स सेते कथा पातिले।

ट्रॉटर्स सहायत, ताविके एथन नाओ निर्माण
करिले, आरु मेहेनत जबुर्बीकालीन मेरावर सा-
मुविधा आरु एटा चाइवेग लगोरा हँल।

ताविके हुदूद लोकसकलक तेंदुं फोन नस्वर दिहिल आरु संकटर समयत अति सोनकालेइ उपस्थित हैहिल।

तेंदुं चिकिंसालयर एस्प्लूनेक्स मैतेओ योगायोग स्थापन करिहिल याते तेंदुलोके पावत
अपेक्षा करि थाके। तेंदुं सकलो मेरा विनामूलीया आहिल, आरु वर्तमानेओ विनामूलीया।

हुदूद यिकोनो जबुर्बीकालीन अरस्तात ताविकक माति
अना हय। तेंदुं क कमत सहाय करे तेंदुं र 10
वर्षावीया जीयेक जऱते,

2021 चनर तून माहत प्रधानमंत्री मोर्तीये मन कि बातत तेंदुं विषये उल्लेख करिहिल। ताविकर एटा अनुबोध आছे।

सङ्ग्रह कच्चप

কেইমাহমানৰ পিছত, সঞ্চয় এখন দূৰৱৰ্তী জনজাতীয় গাঁওলে টেক্ষকাৰ হ'ল। মোনকালেই -

সঞ্চয়ে শিক্ষাথীসকলৰ বাবে আৰু অধিক কৰিব বিচাৰিছিল।
এদিন, যেতিয়া বঙ্গসকলে তেওঁক লগ ধৰিছিল -

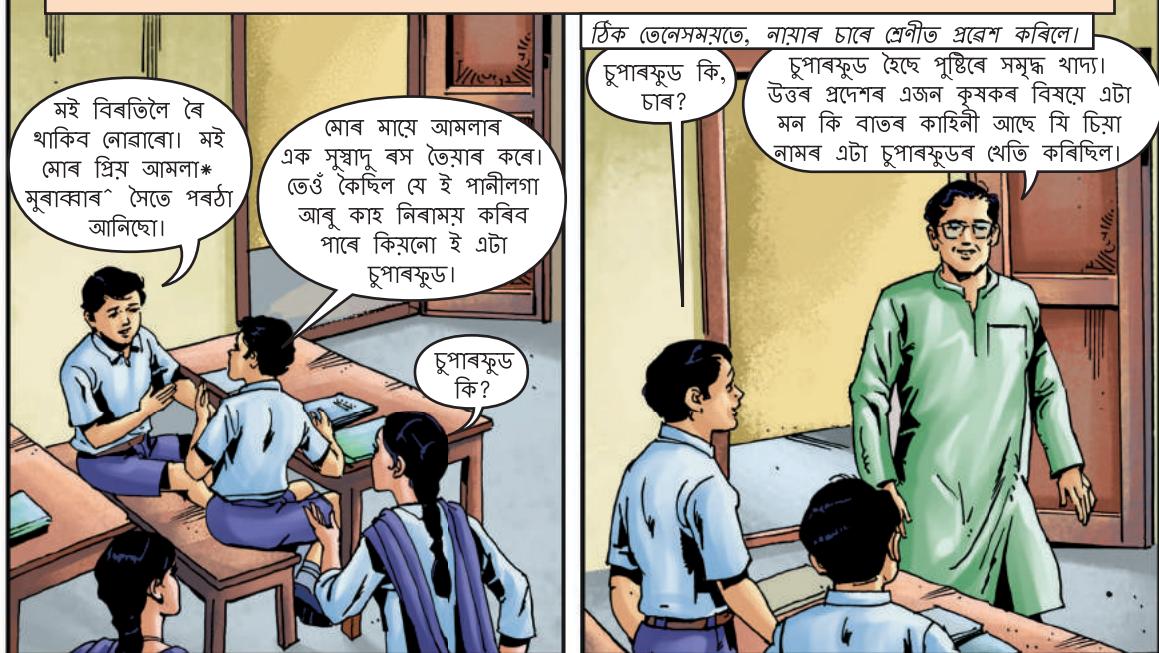

এদিন আবেলি, ঝাৰথওৰ এখন সবু গাঁত -

*ইন্টাৰনেটৰ সহায়ত বৃহৎ সংখ্যক লোকৰ পৰা ধন সংগ্ৰহ।

ହବିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂ

ମେୟା ଆହିଲ 2015 ଚନ, ହବିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ସିଙ୍ଗେ ଭାବତୀଯ ମେନାର ପରା କରେଲ ବୁଝେ ଅରମ୍ଭ ଲୈଛିଲା।

ଅତି ସେନକାଳେଇ ହବିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ କିଳାର ବାବେ ମାଟି ବିଚାରିବାଲେ ଆବଶ୍ୟକ କରିଲେ। ଅରାଶେଷତ -

ହବିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ବାବାବାଁକୀର୍ବ *** ସିଙ୍କୋର ଥିବା ଆମଚେବୁଡା ଗାନ୍ତି ଚାରି ଏକର ମାଟି କ୍ରୟ କରିଛିଲା।

ପରଭାତୀ କେଇବରମାନତ, ହବିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ତେଣୁ ମାଟି ମେଉଜିଯା ଆପେଲ, ବଙ୍ଗ ଖେଳିବ ବା ବେବ ଆବୁ ଡେଗନ ଫଳର ଖେଳିବି କରିଛିଲା।

*ଭାବତୀଯ ହାବି-ଆମଲଥି

[†]ଗୀତ ପାନୀତ ସଂରକ୍ଷଣ କରି ବଥା ହାବି-ଆମଲଥି

**ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶର ଏଥନ ଜିଲ୍ଲା

ଏଦିନ -

ତୁ ଯା ଚିଯା ବୀଜର
ବିଷମେ ଶୁଣିଛା ନେକି?
ଏହିଟୋ ଏଠା ଚୁପାବକୁଡ଼
ବୁଲି ଧରଣା ହୁଏ।

ହୁ, ମୋର ବାନ୍ଧୁରୀମେ
ଇଯାବେ ଏଠା ସୁନ୍ଦାର ପୁଡିଂ
ତୈୟାର କରେ। ତାହିର ମତେ
ଇ ଅତି ପୁଣିକର।

ଚିନ ଆବୁ ଆମେରିକାଟ
ଇଯାବ ଖେତି ବିଶ୍ଵତତାରେ କରା
ହେବେ। ଇୟାତ ଖେତି କରିଲେ
କଣେ ହୁଏ?

ବର ଭାଲ
ହ'ବ!

ତେଣେ ସୋନକାଳେଇ ଇନ୍ଟାରନେଟର ଯୋଗେଦି
ଉତ୍କମାନର ଚିଯା ବୀଜ କ୍ର୍ୟ କରିଛିଲି...

... ଆବୁ ମେହିବୋର ନିଜର ଖେତିଟ ମିଁଚିଛିଲି। କେଇମାହମାନ ପିଛତ -

ଦୁଃଖାବ
ଭିତରତ ଶମ୍ଭ ଚପାବ
ପରା ଯାଏ।

ଚମକାବ। ମଇ
ଭାବେ ଏକ ଏକବ୍ରତ ଉତ୍ପାଦନ
ଏକ କୁଇନ୍ଟଲଟକେ*
ଆଧିକ ହ'ବ।

ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କାଳେ ଚିଯା ବୀଜବୋର ଅନଲାଇନ ବଜାରର ପ୍ରତି କିଲୋଗ୍ରାମରେ 1,500 ଟକାର
ମରା 2,000 ଟକାର ମୂଲ୍ୟର ବିକ୍ରି କରିଛି ଆବୁ ଭାଲ ଲାଭ କରିଛି।

ମୋନକାଳେ - ଆମିଓ ଚିଯା ବୀଜର ଖେତି କରିବ
ବିଚାରୋ। ଆପୁନି ଆମାକ
ସହାୟ କରିବନେ?

ନିଶ୍ଚୟ। ଆମି ଯିମାନେଇ ପରୀକ୍ଷା-
ନିରୀକ୍ଷା କରିମ, ଲାଭୋ ଯିମାନେଇ ଅଧିକ
ହ'ବ, ବିଶେଷକେ ଚୁପାବକୁଡ଼ର ଫେରତ।
ଚିଯାର ମେତେ, ମଇ କ'ଲା ସେହୁଓ ଖେତି
କରାବୋ ପରିକଳ୍ପନା କରିଛୋ।

ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରଚେଷ୍ଟାଇ କେବଳ କୃଷକମକଳର ଉପାର୍ଜନ ବାନ୍ଧି କରାଇ ନହୁ,
ଲଗତେ ଏକ ସାରଲକ୍ଷୀ ଭାବର ଗଢାର ଫେରତୋ ଅବିହା ଯୋଗାଇ ଆଇଛେ।

*ଏକ କୁଇନ୍ଟଲ ୧୦୦ କିଲୋଗ୍ରାମର ମୟାନ।

সঞ্চিদানন্দ ভাৰতী

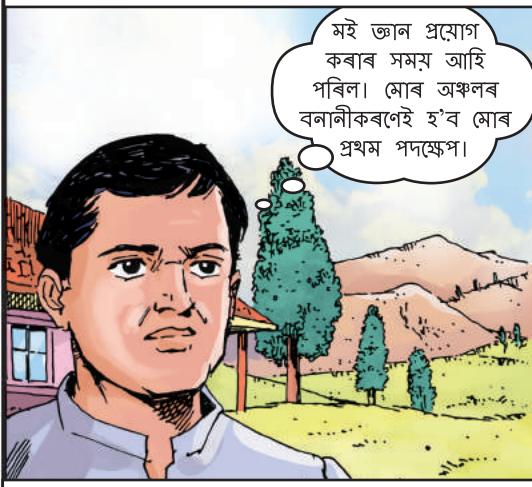

*এটা আল্দেলন য'ত গাওঁবাসীয়ে গছক সুৰক্ষা দিয়াৰ প্ৰচেষ্টাত
আলিংগন কৰিছিল।

^১উত্তৰাখণ্ডৰ চামোলি জিলাৰ এখন চহৰ।

सचिदानन्द भारती

1979 चनेत उत्त पिंडा समाप्त कराव शिष्ट, सचिदानन्द गोपेश्वर या तेऊं गाऊं उक्फेइनथालै* उडति आहे।

1980 चनव जुलाई माहात सचिदानन्दे दुधातली[†] अळलत प्रथम पविरेव शिविरव आयोजन करेव।

तिलिवहरव शिष्ट, तेऊं दुधातली लोक विकाश संस्थान नामव एटो संगठन प्रतिष्ठा करेव।

1987 चनेत, भारतत एक डाङ्व थ्वां हैचिल आबू इ उत्तराखण्डव अरण्यक प्रभावित करिछिल।

केसप्राहमान शिष्ट -

पवरती दशकत, एने धरणव 2000 गांत खदा हैचिल। आलोलनटोक पानी वाथो आलोलन^{^^} बुलि जना गैचिल।

*उत्तराखण्डव पाटवी गडराल तिलात अरवित एथन गाऊं।

[†]उत्तराखण्डत 25 किलोमीटर धरि थका एटो पर्वतमाला।

**पानीव गांत

^{^^}जल संवर्क्षण आलोलन

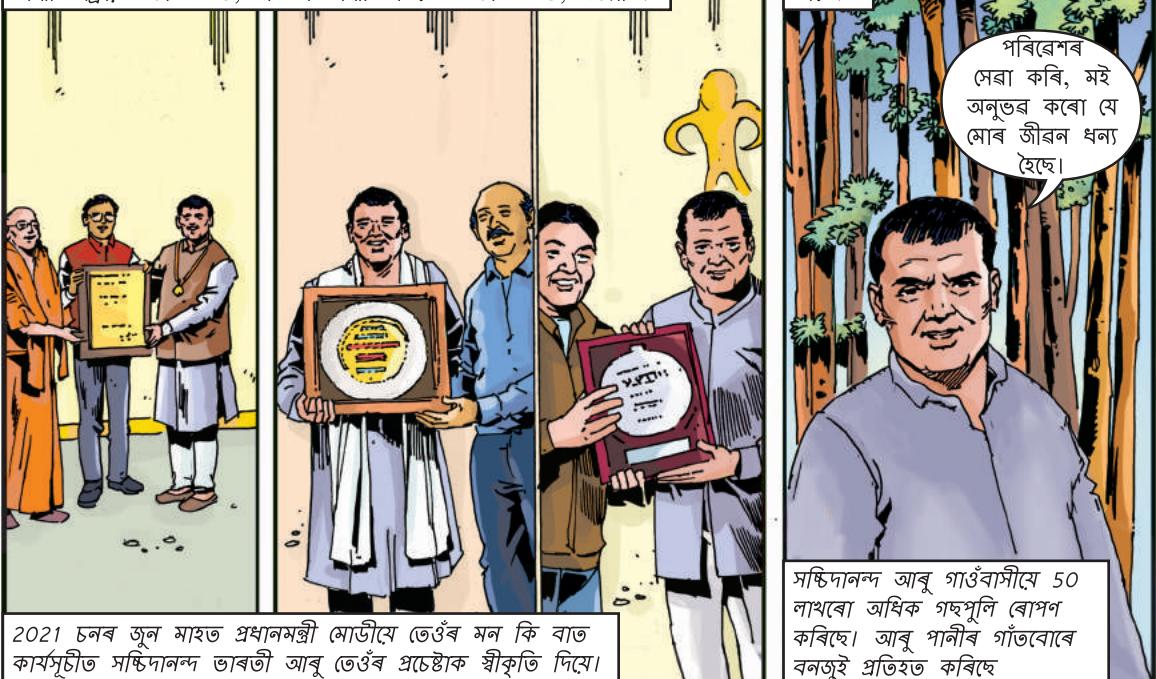

जल तलाइयाव लगते, सचिदानन्दह बरमूगर पानी अधिक परिमाणे धरि वायिवले आरु बन संवर्फनव वावे पर्वतसमूहत श श पुथुवी आरु थाल निर्माण करिछिल।

ऐने प्रचेष्टोव वावे सचिदानन्दक बहुतो बटा प्रदान करा हैছे, मेहसमूहव भित्रत आहे - उत्तराखण्ड सेउज बटा 2011, महाराष्ट्र गांवी बाट्टीय बटा 2013, इंदिरा गांवी परिवेश बटा 2015, इत्यादि।

आजि, पाउर्वी गडराल पाहावर 150 ख्ल गाँत 30,000 ऐने पानीर गाँत आहे।

2021 चनै जुन माहत प्रधानमंत्री मोतीये तेओं भन कि बात कार्यसूचीत सचिदानन्द भारती आरु तेओं प्रचेष्टोक श्वीकृति दियें।

सचिदानन्द आरु गाँवासीये 50 लाखबो अधिक गच्चपुलि वोपण करिछे। आरु पानीर गाँवबोरे बनजुइ प्रतिहत करिछे

*शुकान गिरिथात

চিকাৰী টিচো

এদিন সঙ্গীয়া -

মোনকালেই -

অধিক তথ্য সংগ্ৰহৰ বাবে, চিকাৰীয়ে অসম আৰু
মেঘালয় ভ্ৰমণ কৰিছিল। তেওঁৰ উভতি অহাৰ পিছত-

চিকাৰী আৰু গাওঁৰ জ্যোৰ্ণসকলে অভিধানৰ
কাম আৰম্ভ কৰিলৈ। কেইমাহমানৰ পিছত -

चिकारी टिचो

পৰৱৰ্তী সময়ত, চিকারীৰ কামে সময় বাজাতে স্বীকৃতি লাভ কৰিছিল। এদিন তেওঁক ওচৰৰ এখন স্কুললৈ আমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল।

2021 চনত, চিকারীয়ে তেওঁৰ চাকৰিৰ
পৰা অৱসৰ লয়। সেই ৰাতি -

*কাৰ্বি ভাষাৰ শিশু

পি এম মুরুগেসন

এইটো আছিল
আমাৰ বিদ্যালয়ে এই
পৰষ্ঠ আয়োজন কৰা
বিশেষ শ্ৰেণীসমূহৰ
মাজত প্ৰেষ্টতম।

‘আৱৰ্জনাৰ পৰা সৰ্বাধিক লাভ’ কৰ্মশালা; মই জনাই নাছিলো যে
অলাগতিয়াল সামগ্ৰীৰ পৰা ইমালবিলাক বন্ত তৈয়াৰ কৰাটো সষ্টৰ।

যেতিয়া নায়াৰ চাৰ শ্ৰেণীলৈ আছিল -
চাৰ, মই ৰং দিয়া এই নাৰিকলৰ
খোলাৰ কাপটো ঢাওক।

আৰু এই
পেনহেল্ডাৰটো মই
পুৰণি খাৰুৰ পৰা
তৈয়াৰ কৰিছিল।

ধূৰীয়া হৈছে!
মই তোমালোকক
মুৰুগেসনৰ কাহিনী
কওঁ ৰ'ৰা, তেওঁ
পেনৰীয়া কলগছৰ
আঁহৰ পৰা বিভিন্ন
হস্তানৰ্মিত সামগ্ৰী
তৈয়াৰ কৰিছিল।

অষ্টম শ্ৰেণীত পঢ়ি থাকোতেই, মাদুৰাইৰ মেলাঙ্কাল গাঁৱৰ
পি এম মুৰুগেসনে খেতিপথাৰত কাম কৰিবলৈ স্কুল বাদ
দিবলগীয়া হৈছিল।

উহ!

এই ল'ৰাটোৰ
একেবাৰে শক্তি
নাই।

তেওঁলোক দৰিদ্ৰ আছিল, আৰু যেনেতেনে চলি থাকিবৰ বাবে
পৰিয়ালৰ সকলো সদস্যই খেতিপথাৰত কাম কৰিবলগীয়া হৈছিল।

মুৰুগেসন ভীক্ষ মন আৰু ভাল পৰ্যৱেক্ষণ
শক্তিৰ অধিকাৰী আছিল। 2009 চনত,
যেতিয়া তেওঁৰ বয়স 41 বছৰ হৈছিল -

আমি কলগছৰ প্ৰতিটো
অংশই ব্যৱহাৰ কৰো, আনকি
কাওৰ ভিতৰৰ অংশটোও থাও,
কিন্তু বাহিৰৰ অংশটোও ছলাই দিও।
আমি মই অংশটোও ব্যৱহাৰ
কৰিব নোৱাৰো কিয়?

মেইটো
উপযোগী হোৱা
নিশ্চয় বহুদিনৰ
কোনোবাই এইবিষয়ে
ভাবিলেহেতো।

মুৰুগেসন পতিয়ন যাৰ পৰা নাছিল।

কাওটোত বহু সংখ্যক
তৰপ আছে... যদি আমি
মেইবোৰ পথক কৰি তাৰপৰা
আঁহ উলিয়াই লও...
হুমম...।

মেইটোৱে কাম নকৰিলে কিন্তু মুরুগেসনে উত্তোৱনৰ চেষ্টা চলাই গ'ল। বহুত পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা আৰু ভুলৰ পিছত -

মুরুগেসনে নাৰিকলৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা যন্ত্ৰটো কলগছৰ বাবে অভিযোজিত কৰিছিল।

চাইকেলৰ চকা আৰু পুলিৰ সৈতে, মুরুগেসনে কলৰ আঁহ পক্ষাই ৰঞ্জী তৈয়াৰ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

পতি-পঞ্জীয়ে একেলগে কাম কৰি পকোৱা আঁহবিলাক বেণীৰ দৰে গাঁঠিছিল আৰু শক্তিশালী ৰঞ্জী প্রস্তুত কৰিছিল।

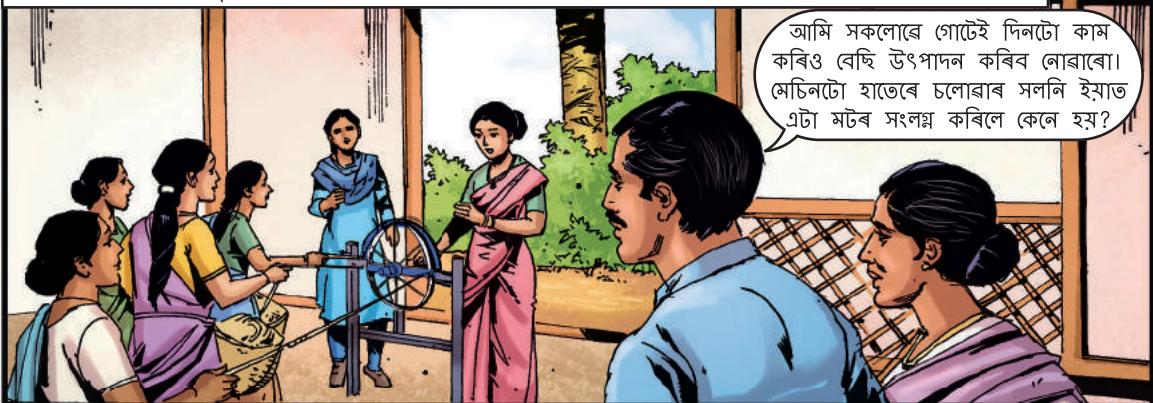
কিন্তু ই এতিয়াও বজাৰৰ আন ৰঞ্জীৰ দৰে শক্তিশালী নহয়, সেয়েহে কোনেও কিনিব বিচৰা নাই।

বেগ, বাস্কেট, স্ক'র মেটো... পতি-পঞ্জীয়ে বুজিৰ পাৰিছিল যে তেওঁলোকৰ ৰঞ্জীৰে বহু বস্তু তৈয়াৰ কৰিব পাৰি।

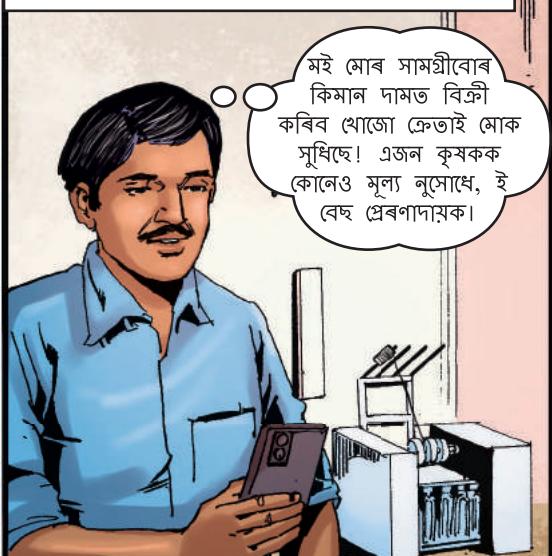
मोनकालेह, मूरुगेसले एम.एच. वर्षी उৎपादन केन्द्र नामब एटा कोम्पनी स्थापन करेब। तेऊंब दूजलीया गोटेटा कम दिनते दहजले बृद्धि पाले। किञ्च, वर्षी तैयार कराटो एक अति समय-थ्रिया प्रक्रिया आहिल।

प्रक्रियाटो बेच द्रुत है परिल आबू मूरुगेसले तेऊंब आविस्कार पेटेन्ट करिले। 2016 चन्त, तेऊं एने एटा यन्त्र साजि उलियाय यि एकलगे छयटा वर्षीब रोल बनाव पारेब।

मूरुगेसले एटा यन्त्रप्रक्रिया यन्त्राव डिजाइन करे यिटोरे वर्षी तैयार कराव लगते गाँठिवडो पारेब। तेऊं सोनकालेह सामग्री बघालि करिबले सक्षम हैचिल।

मूरुगेसले सामग्रीसमूह वाय'डिग्रेडेबल आबू प्लास्टिकब एक कम-थ्रिया विकल्प। तेऊं कृषि-उद्यारनब वावे केइवाटोव वाणीय आबू बाजिक बॉटा लाभ करिचेह। तेऊं एतिया आनक एই पक्षतिर विषये प्रशिक्षण दिये आबू चरकारब वावे यन्त्राव निर्माण करेब।

2021 चन्त प्रधानमंत्री मोतीये आरंभनाक सम्पदले बृप्तावित आबू कृषकसकलब वावे अतिविक्त उपार्जनब पथ प्रशस्त कराव वावे मन कि बातत तेऊंक प्रशंसा करेब।

मन कि बात

थोड़ा - ३

मन कि बात वर्तीय खोटोंरे विभिन्न क्षेत्र एने नागरिकसकलर ओपरेट आलोकपात करिछे यि अन्य लोकसकलर जीरन उल्लत करार हके काम करि आछे।

येतिया क'भिड-19 आबस्त हैचिल आबू श्रीनगर्व इदत वास करा लोकसकल असुस्त है परिचिल, तेतिया तारिक आहमेद पाटलुरे तेऊँलोकक चिकिंसालयले लै योरार वाबे एथन नाओ एस्ट्रलेन्स निर्माण करिचिल।

मन शुगू हैचे कागज तैयार करार एक 1,000 बचव पुर्णि जनजातीय कला आबू इ विलुप्तिर पथत आगवाढिचिल। अबुगाल प्रदेशर मालिं गोस्वारे इयार पुनर्बृजीरितकरणर नेतृत्व दियार लगते केहिवा डजन लोकक जीरिकार पद प्रदान करिचिल।

आपुनि सागरपृष्ठर परा 14,000 फुट उच्चतात तरमुज थेति करार विषये शुनिछेने? लाडाथर एजन अभिनर कृषक उर्बगेइन फुलचंग मेया करिवले सक्षम हैचे।

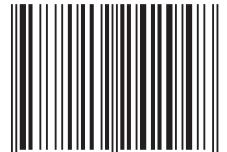
प्रधानमन्त्री श्रीनरेन्द्र मोडीर जनप्रिय बेडिअ' अनुष्ठानर परा संग्रह करा एइबोर हैचे साधारण मानुहर काहिनी यि असम्भरको सम्भर करि तुलिछे।

₹90

www.amarchitrakatha.com

ISBN 978-81-19242-94-8

9 788119 242948